

Diabrotica virgifera virgifera. Primera detecció a Catalunya

jul. 28, 2021 |

Detectat per primer cop a Catalunya el coleòpter *Diabrotica virgifera virgifera* en camps de blat de moro a la província de Lleida. És considerat com una de les plagues més devastadores del blat de moro pels danys i pèrdues econòmiques que pot arribar a originar si no es prenen les mesures adequades de control.

Recentment s'ha detectat *Diabrotica virgifera virgifera* per primer cop a Catalunya en camp de blat de moro a la província de Lleida. Aquest coleòpter crisomèlid té una gran capacitat de dispersió i és considerat com una de les plagues més importants del blat de moro pels danys i les pèrdues econòmiques que pot arribar a originar.

ANTECEDENTS

El cultiu del blat de moro és una de les principals alternatives d'estiu utilitzades pels agricultors en els regadius de Catalunya. És un dels cultius amb un marge més ampli de sostenibilitat econòmica. La seva productivitat ha anat evolucionant tant per la millora genètica com per el maneig del cultiu, tot i que per la seva intensificació, la globalització i el Canvi Climàtic, és una espècie susceptible a conèixer amb un augment de noves plagues, com ho és *Diabrotica virgifera virgifera*. Per part del Servei de Sanitat Vegetal s'ha vingut fent un seguiment arreu de Catalunya per a la seva detecció en trampes, però fins enguany no s'havia detectat.

A Europa es detectà per primera vegada l'any 1992, a prop de l'aeroport internacional de Belgrad. Un cop introduïda a Europa, tot i les mesures d'emergència de la Comissió Europea destinades a prevenir la propagació de la *Diabrotica* (Decisió 2003/766/CE), no es va evitar la seva dispersió. Una avaluació d'impacte feta per la Comissió el 2014, no va veure factible erradicar aquesta plaga ni evitar de manera efectiva la seva propagació, per la qual cosa va decidir no continuar amb les mesures establertes. Des de 2014 aquesta plaga no està

considerada de quarantena a la UE.

Actualment i des del mateix 2014 existeix un document oficial de la Comissió Europea relativa de recomanacions de mesures de control de *Diabrotica virgifera virgifera* en les àrees de la UE on s'hagi confirmat la seva presència.

Malgrat tractar-se d'una plaga que tot just s'acaba de detectar a Catalunya, per similitud amb altres zones productores on hi és present i ha estat abastament estudiada, es pot preveure quin serà el seu comportament en les nostres condicions. Aquest és el motiu que el Servei de Sanitat Vegetal del DACC (Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural) ha establert un seguit de mesures de seguiment i control en la línia de la legislació europea.

BIOLOGIA DE LA PLAGA

Té una generació anual. Hiverna en forma d'ou, que és enterrat a la part superficial del sòl, a la base de les plantes hostes. Els ous entren en diapausa i eclosionen a finals de primavera. Les larves passen per tres estadis i es desenvolupen alimentant-se d'arrels. La pupa la realitzen al sòl. Els adults, que emergeixen a l'estiu de forma esglaonada durant un període que pot superar els 30 dies, es mouen per la part aèria de les plantes de blat de moro. Els adults s'aparellen al poc temps d'emergir i les femelles necessiten dues setmanes d'alimentació per començar a realitzar l'oviposició al sòl. En anys calorosos la població d'adults disminueix durant el mateix estiu, però en anys temperats se'n poden trobar fins els primers freds.



DANYS EN EL CULTIU

Les larves s'alimenten de les arrels del blat de moro, arribant a produir galeries que poden arribar fins a la base de la planta. La disminució del volum radicular i la falta d'ancoratge provoquen una parada en el creixement del cultiu i que les plantes s'inclinin, agafant una

forma característica que es coneix com a “coll de signe” Les plantes afectades en els seus estadis inicials difícilment completaran el seu cicle productiu.

El adults s'alimenten principalment de pol·len i de les sedes en la fase de floració, tot i que també poden provocar danys en els grans en els inicis de la seva formació i també poden alimentar-se de les fulles, on apareixen taques irregulars semitransparents. A més a més, *Diabrotica virgifera virgifera* pot actuar com a vector de diferents virosis que afecten al blat de moro.

En llocs amb molta població, i en els quals no s'apliquin mesures de control, els danys poden ser molt greus, arribant, segons bibliografia, fins al 70% de la collita.



CONTROL DE LA PLAGA

Tot i no ser una plaga de quarantena a la UE, a causa de la seva perillositat, cal prendre mesures per a la seva contenció, i si fos possible la seva erradicació. Des del Servei de Sanitat Vegetal del DACC s'ha actuat de forma immediata sobre el focus de detecció.

El Servei de Sanitat Vegetal del DACC, en una primera instància ha indicat les mesures fitosanitàries adients en el la parcel·la infectada i, paral·lelament, ha establert prospecció mitjançant una xarxa de monitoreig de la plaga per a conèixer la situació actual i la seva evolució en el territori. La prospecció s'ha realitzat de manera visual i mitjançant les diferents tècniques disponibles (trampes amb feromona i cromotròpiques, ortofotomatges, satèl·lit Senitel, drons etc..). La prospecció la realitzen tècnics de Sanitat Vegetal amb coordinació i col·laboració d'ADV's (Agrupacions de defensa Vegetal) i tècnics del sector.

Així mateix, s'ha informat al propi sector en totes les seves vessants i s'ha creat un Comitè Tècnic d'Experts (DACC, IRTA, UdL, ADV's...) que es reuneix de forma periòdica per a prendre decisions de forma raonada i consensuada. És molt important que qualsevol incidència o

noves deteccions de la plaga es comuniquin al Servei de Sanitat Vegetal.

Actualment a Lleida s'han detectat adults de la plaga fins a 30 km de la primera finca detectada. A Barcelona s'ha detectat un sol individu encara per confirmar.

MESURES A PRENDRE

És molt important avisar de qualsevol símptoma al Servei de Sanitat Vegetal

Si es detecta la plaga i es confirma per part del Servei de Sanitat Vegetal:

- Evitar el transport de terra i de productes vegetals frescos fora de les parcel·les afectades.
- Netejar la maquinària agrícola, calçat i qualsevol altra eina abans de sortir de les parcel·les afectades.
- Seguir recomanacions i directrius que indiqui el Servei de Sanitat Vegetal:

Realitzar tractament fitosanitari de forma periòdica durant l'estiu, seguint els principis de la gestió integrada de plagues, amb productes fitosanitaris autoritzats i emprant el màxim possible de volum de brou.

Realitzar **rotació de cultius**: A nivell mundial la rotació de cultius s'ha mostrat l'eina de control més eficient i sostenible. Aquesta tècnica pot controlar l'expansió de població la plaga arreu del territori d'una manera sostenible tant per al rendiment de l'explotació com per al Medi Ambient; aquest és el motiu per incidir en la seva importància.

Podeu trobar més informació a l'apartat de Sanitat vegetal de la web del DACC:

FITXA DIABROTICA

AUTORS

SANITAT VEGETAL

Departament d'Acció Climàtica, Alimentació
i Agenda Rural.